

K-Studienævnsformændene på DTU, AAU, IOT

1. april 2004
LW/tca

Der har været nogle aktuelle ankesager, hvor studerende har anket over en for lav karakter i et afgangsprøve. Censorformandskabet for Kemiingeniøruddannelserne vil derfor gerne gøre opmærksom på tre problemstillinger, som er relateret til projektarbejde, der gennemføres i samarbejde mellem studerende og en selvstændig virksomhed.

De problemstillinger, der skal tages stilling til, er:

- Indgåelse af klare og specifikke aftaler om projektarbejders form og omfang
- Hemmeligholdelse
- Afgrænsning af rettigheder, dvs. hvordan håndteres immaterielle rettigheder

Indgåelse af klare og specifikke aftaler om projektarbejders form og omfang og hemmeligholdelse

Ankesagerne har alle haft til fælles, at der ikke var harmoni imellem mål og forventninger tilknyttet den udbudte projektopgave. Det betyder, at den projektudbydende virksomhed havde en forventning og den/de studerende en anden.

Når en virksomhed udbyder en projektopgave, så er det et led i en læringsproces, hvor det primære mål er, at den/de studerende gennem projektarbejdet skal tilegne sig en viden, som siden hen ved projektfremleggelsen kan demonstreres over for vejleder og censor.

Man skal derfor sikre, at alle relevante forhold i projektet fremgår af rapporten. De studerende bliver ladet i stikken, hvis der f.eks. omtales fremgangsmåder og metoder, som ikke beskrives, fordi samarbejdsvirksomheden ikke ønsker det. Det skal være muligt for tredjepart at eftervise udsagn, der er fremført i det skriftlige arbejde. Det er meget vanskeligt for såvel vejleder som censor at forholde sig til præsenterede resultater, der er baseret på ikke-beskrivne fremgangsmåder.

Censorformandskabet anbefaler, at der fremover kun indgås aftaler, som giver studerende muligheden for en udtømmende rapportering af projektarbejdet. Bemærk muligheden for at hemmeligholde dele af den endelige rapport. Censor og vejleder har qva deres job en hemmeligholdelsespligt. Dette bør kunne sikre, at virksomhederne ikke stiller krav om at undtage oplysninger fra vejleder og censor.

I samme ankesager havde der været ringe involvering fra projektudbydernes side under projektførelserne. Hvis virksomheder udbyder et projekt, så skal man også involvere sig. Uanset andre begrænsninger, så er det den generelle konklusion, at alle parter ved involvering får noget ud af samarbejdet, og hermed undgår man, at parterne taler forbi hinanden.

Dette vil ikke være noget problem, hvis der fra starten er lavet klare aftaler om mål og forventninger til projektet. Samtidig undgår man den uheldige situation, at der er disharmoni mellem mål og forventninger fra begge involverede parter side.

Den projektudbydende virksomhed skal her forholde sig til, at det primære mål er en læringsproces og ikke en ulønnet løsning af et problem.

Dette leder naturligt videre til:

Afgrænsning af rettigheder, dvs. hvordan håndteres immaterielle rettigheder

Virksomheder, der udbyder projektarbejder, ønsker naturligvis ikke at dele den viden, som man selv bidrager med i projektet, med tredjepart. Samtidig ønsker man at beholde rettighederne til eventuelle erkendelser, der måtte fremkomme under projektarbejdet. Ifølge Markedsføringsloven har både vejleder og den studerende en forpligtigelse til at hemmeligholde de oplysninger, de får fra virksomheden. Dette gælder også selv om, der ikke indgås særlige aftaler.

Den studerende har retten til de resultater, der fremkommer i projektet ifølge cirkulære nr. 169 af 16. juli 1973. Det betyder, at der kan indgås aftaler direkte mellem virksomheden og den studerende om hemmeligholdelse og rettigheder.

Det er dog vigtigt, at der sker en afvejning af den studerendes og virksomhedens interesser i de aftaler, der indgås. Virksomheden må acceptere, at den studerende har behov for at kunne fortælle om sit projekt f.eks. for at kunne få et job. Det er vigtigt, at der ikke er en altomfattende langvarig hemmeligholdelseserklæring. Samtidig må den studerende forstå, at virksomheden ikke vil offentliggøre sine forretningshemmeligheder. Dette kan løses ved at opdele rapporten i en offentlig og i en hemmelig del. Den sidste del ses så kun af vejleder og censor. *(Der skal tages højde for at virksomheden i dette tilfælde skal have den færdige rapport til rådighed efter den studerendes afleveringsfrist og før aflevering til uddannelsesinstitutionen. Periodens længde afhænger af opgavens omfang dog maksimalt 2 uger).*

Vejleder og censor er udover Markedsføringsloven også omfattet af en tavshedspligt i Forvaltningsloven, men man kan indgå aftaler med universiteterne om hemmeligholdelse, hvis det er relevant.

Hvad angår vejleder, kom der i 1999 en ny lov om opfindelser (Lov nr. 347 af 2. juni 1999) der betyder at ansatte på offentlige forskningsinstitutioner nu skal tilbyde retten til opfindelser til deres arbejdsgiver. Det betyder at virksomheden skal indgå aftaler direkte med universitet, hvis de skal have ret til opfindelser. Dette samme gælder for retten til EDB-programmer.

Censorformandskabet opfordrer uddannelsesinstitutionerne til, at man i projekter med virksomheder benytter de virkemidler der er og vælger pragmatiske løsninger, så både de studerende, virksomhedens, og universitets interesser afvejes. Det er feks vigtigt at de studerende ikke bringes i en uheldig situation, hvor de ikke kan fremlægge metoder og fremgangsmåder, som danner grundlag for de resultater, der præsenteres. Det påvirker i alvorlig grad bedømmelsen af projektarbejder, hvis der er ikke-transparente forhold i rapporten/projektarbejdet. Det er vigtigt, at virksomheden kan bevare sine hemmeligheder, men det er ligeledes vigtigt at de universitetsansatte bevarer deres mulighed for at forske og samarbejde med mange virksomheder.

På vegne af Censorformandskabet for kemiingeniøruddannelserne

Lars J. Christiansen
Censorformand, Kemiområdet